

**Národní galerie Praha otevírá dvě výstavy s aktuálními tématy.
Spojuje je citlivý vztah k současnému světu.**

Praha, 27. března 2025 – Výstavy *Mlčící jaro: umění a příroda 1930–1970* a *Ozvěny Benátského bienále: Eva Koťátková - Srdce žirafy v zajetí je o dvanáct kilo lehčí* tematizují vztah člověka k přírodě a reflektují jeho proměny v historickém i současném kontextu. Návštěvníkům se otevírají ve Veletržním paláci při jarním Openingu NGP.

Mlčící jaro: umění a příroda 1930–1970

Výstava sleduje proměny vztahu člověka k přírodě (nejen flóře a fauně, ale krajině jako celku) v umění od 30. let 20. století až do počátku tzv. normalizace. Návštěvníci uvidí více než sto děl ze sbírek NGP i zahraničních institucí, včetně prací Františka Kupky, Josefa Šímy, Toyen, Jindřicha Štyrského, Františka Muziky, Evy Kmentové či Hany Wichterlové. K vidění bude rovněž tvorba zahraničních umělců z Polska a Slovenska, například Karola Hillera, Adama Prockého nebo Márie Bartuszové. Kurátorka Eva Skopalová doplnila tento výběr o díla současných autorek Anny Hulačové, Elišky Konečné, Jimeny Mendozy, Marie Tučkové a Kristíny Bukovčákové, která lze chápat jako vyjádření sounáležitosti s minulostí.

„S tím, co nacházeli umělci před šedesáti či osmdesáti, devadesáti lety se můžeme dobře ztotožnit i dnes, mimo jiné skrze současnou tvorbu umělkyň. Myšlenky lidí, kteří už nežijí, pro nás nejsou mrtvé, participují na současnosti,“ říká kurátorka výstavy Eva Skopalová.

Projekt tematizuje hluboké emocionální pouto člověka k přírodě a zkoumá, jak historické události jako válka a totalitní režimy ovlivnily vnímání krajiny. Jak se zpřetrhaly naše vazby ke krajině? Umělecká díla se stávají prostředkem k obnově citlivého vztahu ke všemu živému. *„Citové, emotivní pouto s přírodou je snad intuitivním principem naší vlastní ochrany. Pokud máme k něčemu vztah, chráníme to,“* vysvětluje Eva Skopalová. Exponáty tak vedou návštěvníky k vlastní reflexi a prožitku.

„Tato výstava, připravená kurátorkou Evou Skopalovou s nasazením celého týmu NGP, shromažďuje hlasy umělců, myslitelů a vizionářů, kteří stejně jako spisovatelka Rachel Carson zpochybňují lhostejnost a nutí nás přehodnotit náš vztah ke světu kolem nás,“ říká generální ředitelka Národní galerie Praha Alicja Knast a dodává: *„Umělci na výstavě nám svými díly připomínají, že příroda není pozadím naší existence, ale jejím základem. Připomínají nám, že naše dnešní rozhodnutí budou utvářet krajinu zítřka.“*

Závěrečná část výstavy se věnuje tématu vykořisťování přírody v období tzv. normalizace, kdy byla krajina vnímána primárně jako zdroj. Odkazuje také na významné dobové události, jako byla diskuse o pesticidech po vydání knihy Rachel Carson *Mlčící jaro* (později přeložené jako *Tiché jaro*) v roce 1962, která v Československu vyšla o čtyři roky později. Kniha následně vedla v USA ke změně zákonů. *„Historie dokázala, že jeden hlas může probudit generaci. Mlčící jaro je pozvánkou k naslouchání – umění, přírodě a naléhavosti naší doby,“* doplňuje Alicja Knast.

Ozvěny Benátského bienále: Eva Kořátková – Srdce žirafy v zajetí je o dvanáct kilo lehčí

Ve stejný den otevírá NGP také výstavu Evy Kořátkové *Srdce žirafy v zajetí je o dvanáct kilo lehčí*, která vloni reprezentovala Českou republiku na 60. bienále umění v Benátkách. Projekt reflektuje způsoby, jakými lidé vnímají přírodu, věnuje se málo známé kapitole historie týkající se dovozu zvířat ze zemí tzv. globálního jihu do socialistického Československa a činí tak v rámci širších ekologických a dekolonizačních otázek.

Výstava pracuje s příběhem žirafy Lenky, která byla v roce 1954 odchycena v Keni a převezena do pražské zoologické zahrady. Po dvou letech uhynula a její tělo bylo až do roku 2000 vystaveno v Národním muzeu. Tento příběh slouží jako výchozí bod k úvahám o vztazích mezi lidmi a zvířaty, násilí a hierarchiích v historickém i současném kontextu.

„Moc mne těší, že projekt Evy Kořátkové představíme po světové přehlídce v Benátkách nyní i českému publiku. A jako velmi důležité vidím, že obě výstavy spojuje citlivý vztah k současnému světu, který můžeme nově či více empaticky vnímat a prožívat právě skrze umění,“ říká Alicja Knast.

Na projektu spolupracovali také skladatelka Himali Singh Soin, skladatel David Soin Tappeser a dětské i seniorské kolektivy. Instalace v Malé dvoraně Veletržního paláce zahrnuje i nové propojení s umělkyněmi a umělci, jejichž projekty vznikly při rezidenčních pobytech během výstavy v Benátkách a také historické materiály z Národního filmového archivu.

Kurátorka výstavy Hana Janečková k projektu dodává: *„Výstava Evy Kořátkové otevírá důležité otázky, jak přemýšlíme o zvířatech, jaké vztahy nás s nimi pojí a jak může umění sloužit jako nástroj změny jak institucí, tak i vnímání světa.“*

Kromě dvou zmíněných výstav je pro návštěvníky ve sbírkové expozici *1939–2021: Konec černobílé doby* ve 2. patře Veletržního paláce nově otevřen také grafický kabinet nazvaný **Doteky přítomnosti** věnovaný umělkyním tvůrčí skupiny UB 12. Je zaměřen na dílo Adrieny Šimotové, Aleny Kučerové, Věry Janouškové, Daisy Mrázkové a Vlasty Prachatické. UB 12 byla v 60. letech volným sdružením umělců svobodného smýšlení, které akcentovalo individualitu a autenticitu výtvarného projevu, než bylo s nastupující normalizací oficiálně zakázáno. Důraz je kladen na práce na papíře ze sbírky NGP, kresbu a grafiku, doplněné o plastické objekty sochařek. Kurátorka Adriana Šmejkalová hledá specifika tvorby autorek, jež spojuje vnímání nevšední hodnoty každodenní reality.

MLČÍCÍ JARO: UMĚNÍ A PŘÍRODA 1930-1970

Místo konání: Veletržní palác, 1. p. východní křídlo

Termín: 28. 3. – 31. 8. 2025

Kurátorka: Eva Skopalová, Sběrka umění po roce 1945 (NGP)

Ozvěny Benátského bienále: Eva Kotátková - Srdce žirafy v zajetí je o dvanáct kilo lehčí

Místo konání: Veletržní palác, Malá dvorana

Termín: 28. 3. – 27. 7. 2025

Kurátorka: Hana Janečková

Výstava je rozšířena o další spolupráci s umělectvem Kateřinou Konvalinovou & Jiřím Zákem, Denisou Langrovou & Alex Sihelsk*, Sárrou Márc a Majou Štefančíkovou

Grafický kabinet Doteky přítomnosti - Umělkyně tvůrčí skupiny UB 12

Místo konání: Veletržní palác, 2. patro (v expozici *1939–2021: Konec černobílé doby*)

Termín: 28. 3. – 26. 6. 2025

Kurátorka: Adriana Šmejkalová, Sbirka grafiky a kresby (NGP)

Kontakt

Jana Holcová

Tisková mluvčí

+420 777 748 089

jana.holcova@ngprague.cz

Informace

tisk@ngprague.cz

www.ngprague.cz

Sledujte nás

[f](#) Národní galerie Praha

[f](#) Národní galerie Praha dětem

[@](#) ngprague #ngprague

Generální partner

Komerční banka

Za podpory

Ministerstvo kultury České republiky

Generální mediální partner

Česká televize